

တၢ်ထဲသိးတၢ်သိး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်မ့ၢ်ဝဲ သဲစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ

တၢ်အံၤထီၣ်ဒါသဲစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢ ပှၤလၢအတူၢ်လိာ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ် ဝဲၣ်ဒရၢၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤအံၤအဂီၢ် လၢတၢ်ကဲၣ်ထံၣ်နီၤဖး ကွၢ်တလီၤတၢ်လၢ အဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢတၢ်ဂ့ၢ်ဂံၢ်ထံးလၢလၢတဖၣ်အံၤအဖီခိၣ်-

- ထီၣ်ဒါပှၤတဂၤလၢလၢလၢကီၢ်အမဲရကၤအပူၤ, လၢအဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ စၢၤသ့ၣ်ကလုာ်ဖျၢၣ်, ဖံးဘ့ၣ်လွဲၢ်, တၢ်ဘျီတၢ်ဘါ, တၢ်ကဲမ့ၢ်/ခွါ, ထံကီၢ်လၢအိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်, သးန့ၣ်, က့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤတဘၣ်, တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးထံၣ်ရူၢ်ကီၢ်သး မ့တမ့ၢ် တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ် ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတဖၣ်အဖီခိၣ်, ဒီး
- ထီၣ်ဒါပှၤလၢအန့ၢ်သါဘၣ်တၢ်လၢ တၢ်တီၢ်ကျဲၤလၢအဟ့ၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤ Title I လၢ 1998 ပှၤမၤတၢ်ဂံၢ်ဘါတၢ်ဘျီလီၤစ့မိၢ်ပှၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီ (WIA) မ့တမ့ၢ် ပှၤမၤတၢ်ဖိဂံၢ်ဘါတၢ်လဲလိာ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ (WIOA) အဖီလၢ, လၢအဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ ပှၤန့ၢ်သါတၢ်တၢ်ကဲထံဖိကီၢ်ဖိ/အပတီၢ် ဒ်တၢ်တူၢ်လိာ်ဟ့ၣ်ခွဲးလၢကမၤတၢ်လၢကီၢ်အမဲရကၤအပူၤဖိးသဲစးအသိး, မ့တမ့ၢ် အဝဲအတၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ယုာ်လွၤ . Title I မ့တမ့ၢ် WIOA ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤ တၢ်တီၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတမံၤလၢလၢအပူၤ အဂံၢ်ခိၣ်ထံးအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.ပှၤဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်န့ၣ် တၢ်တဘၣ်ဝဲၣ်ဖးနီၤဖးကွၢ်တလီၤအိၣ်လၢလိာ်ကဝီၤလၢလၢအံၤတမံၤလၢလၢအပူၤ, ဆၢတၢ်လၢမတၢ်ကတူၢ်လိာ်လဲၣ်, မ့တမ့ၢ် မတၢ်အခွဲးအိၣ်လၢကမၤန့ၢ် WIA Title I တမံၤလၢလၢ မ့တမ့ၢ် WIOA ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤတၢ်တီၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတမံၤလၢလၢ, ဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တၢ်တမံၤလၢလၢအပူၤ, မ့တမ့ၢ် ရူလိာ်မၤဘၣ်ပှၤတဂၤလၢလၢအဘၣ်ထွဲဒီး, တၢ်တီၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒ်သိးအံၤအပူၤ, မ့တမ့ၢ် မၤတၢ်ဖိးတၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ပၤတၢ်ဆုၤအပူၤ, မ့တမ့ၢ် ဘၣ်ထွဲဘျးစဲဒီး, တၢ်တီၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒ်သိးအံၤတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢနကဘၣ်မၤအိၣ် ဝဲန့ၢ်န့ၣ်လၢ နဘၣ်တၢ်ဝဲၣ်ဖးနီၤဖးကွၢ်တလီၤန့ၢ်

န့ၢ်ဆိကမိၣ်လၢနဘၣ်တၢ်ဝဲၣ်ဖးနီၤဖးကွၢ်တလီၤန့ၢ်လၢ WIA Title I မ့တမ့ၢ် WIOA ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဖီလၢန့ၣ်, နဆိးထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ 180 သီအတီၢ်ပူၤ စးထီၣ်နံၤသီလၢတၢ်ထီၣ်ဝဲၣ်ဖးနီၤဖးန့ၢ် ဒီးသ့ခိၣ်ဖျိ-

- လိတဲစိ-
- ဝဲး(စ)-
- အံမ့(လ)-

မ့တမ့ၢ်

-

န့ၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ် ယုာ်ဒီးပှၤဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်န့ၣ်, နကဘၣ်အိၣ်ခိးတူၤလၢ ပှၤဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီလၢခံကတၢ်အတၢ်ကွဲးဒုးသ့ၣ်ညါ (Notice of Final Action), မ့တမ့ၢ် တူၤလၢ အပူၤကွဲၣ် 90 သီ (တခါဂ့ၤတခါဂ့ၤ မ့တမ့ၢ်လၢအဆိအချ့) ခံခါလၢဂ်, တချုးလၢနဆိးထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဆူ ထံဖိကီၢ်ဖိဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်စထၢၣ် (Civil Rights Center) အအိၣ် (ကွၢ်လီၢ်အိၣ်ဆိးထံးလၢထး) န့ၣ်လီၤ.ပှၤဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် မ့ၢ်တဟ့ၣ်န့ၢ် တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီလၢခံကတၢ်အတၢ်ကွဲးဒုးသ့ၣ်ညါလၢ 90 သီအတီၢ်ပူၤ စးထီၣ်လၢနဆိးထီၣ်နတၢ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၢ်န့ၣ်, တလိၣ်နအိၣ်ခိးပှၤဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်လၢ ကထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၢ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါ တချုးနဆိးထီၣ်တၢ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၢ်န့ၣ်ဒီး CRC ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ, နကဘၣ်ဆိးထီၣ် န CRC တၢ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၢ်လၢ 30 သီအတီၢ်ပူၤ တူၤလၢ 90 သီ တၢ်ဟံးပနီၣ်နံၤသီလၢဂ် (အခိပညီအဂၤ, လၢ 120 သီ အတီၢ်ပူၤ ဝဲန့ၢ်ဆိးထီၣ်နတၢ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၢ်န့ၣ်ဒီးပှၤတူၢ်လိာ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဝဲၣ်အလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.)ပှၤတူၢ်လိာ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် မ့ၢ်ဟ့ၣ်န့ၢ် တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီလၢခံကတၢ်အတၢ်ကွဲးဒုးသ့ၣ်ညါ လၢနတၢ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၢ်အဖီခိၣ်, ဘၣ်ဆၣ် နမ့ၢ်တသးမံဒီးတၢ်ဆၢတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်အစၢန့ၣ်, နဆိးထီၣ်တၢ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၢ်န့ၣ်ဒီး CRC သ့န့ၣ်လီၤ.နကဘၣ်ဆိးထီၣ် န CRC တၢ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၢ်လၢ ၃၀ သီ အတီၢ်ပူၤ စးထီၣ်နံၤသီလၢနဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီလၢခံကတၢ်အတၢ်ကွဲးဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.